

ZAMEK KRÓLEWSKI
W WARSZAWIE - MUZEUM
REZYDENCJA KRÓLÓW I RZECZYPOSPOLITEJ

Gabinet Numizmatyczny

Gabinet Numizmatyczny Zamku Królewskiego w Warszawie powstał w 1981 r., by kontynuować tradycję *Cabinet des Médailles* ostatniego króla Polski. Kolekcja monet i medali Stanisława Augusta, licząca ponad 16 000 okazów, po śmierci władcy w największej części sprzedana do polskiego Liceum w Krzemieńcu, została skonfiskowana po Powstaniu Listopadowym i zabrana do Kijowa, gdzie znajduje się do dzisiaj w Muzeum Narodowym Historii Ukrainy. W odbudowanym Zamku nowe zbiory ukierunkowano na tematykę polską i z Polską związaną. Od podstaw budowano kolekcję – dzięki darom, przekazom instytucji, zakupom (także sponsorowanym), wymianie i długoterminowym depozytom. Obecnie zbiory zamkowe liczą już ponad 15 000 egzemplarzy monet, medali, banknotów, a także odznaczeń i odznak. Jest to zestaw głównie poloników, jeden z najlepszych tego typu zbiorów w Polsce. Gabinet dysponuje też obszerną biblioteką specjalistyczną.

Do dziś trzon zbiorów tworzą dary, szczególnie te ofiarowane w 1982 r.: Kolekcja Generała Jerzego Węsierskiego (3 234 monety i medale, dar Ruth Węsierskiej i Zofii Sharnagiel z Wielkiej Brytanii), kolekcja medali polskich Stanisława Gawrońskiego z Szukli (822 szt., dar Jana Gawrońskiego z Rzymu), kolekcja medali polskich XIX – XX w. Jarosława Kuryłowicza (1119 egz., dar z 1991 r. Marii i Włodzimierza Kuryłowiczów). Bardzo liczne są dary pojedynczych numizmatów i ich zespołów od osób prywatnych, stowarzyszeń i instytucji, w tym, sukcesywnie przekazywane przez Narodowy Bank Polski, wszystkie monety i banknoty polskie powstałe po 1945 r.

Otwarta w 1985 r. stała wystawa *Moneta i medal w dziejach Polski* prezentuje wybór najlepszych numizmatów, obrazujących historię polskiego mennictwa od początków państwa polskiego po czasy współczesne oraz piękne medale polskie od XVI w. poczynając. Osobno eksponowana jest podarowana w 2003 r. wysmakowana kolekcja numizmatyczna Banku Handlowego w Warszawie S.A., złożona ze 155 numizmatów oraz część kolekcji medali i plaket europejskich XVI – XX w., złotych i złoconych, ze zbiorów prof. Andrzeja Ciechanowieckiego (depozyt Fundacji Zbiorów im. Ciechanowieckich). Eksponowane są także różne polskie ordery i odznaczenia.

Część zbiorów, niestanowiąca stałej ekspozycji, służy studiom własnym pracowników Zamku i zainteresowanych gości (badaczy polskich i zagranicznych, muzealników, studentów, przedstawicielom redakcji radia i telewizji, wydawnictw etc.), wystawom czasowym; tak zamkowym, jak i organizowanym w innych muzeach. Gabinet Numizmatyczny dużą wagę przykłada do ochrony, gromadzenia i opracowywania naukowego skarbów i znalezisk luźnych monet. W zbiorach mamy 30 skarbów lub ich fragmentów, zawierających monety od starożytności do XVIII w. oraz ok. 20 znalezisk pojedynczych monet (łącznie blisko 6 000 monet).

Co trzy lata organizowany jest przez Zamek Konkurs o Nagrodę im. Jana Gawrońskiego na pracę z zakresu polskiej numizmatyki i medalistyki.

Tekst: Marta Męclevska, Michał Zawadzki

Godziny otwarcia

Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej
www.zamek-krolewski.pl